

ת"פ 37905/11/23 - מדינת ישראל נגד אהרון בוגנים (עציר)

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 37905-11-23 מדינת ישראל נ' בוגנים(עציר)
תיק חיצוני: 459547/2023
בפני כב' השופט יוסי טורס , סגן הנשיאה
מאשימה מדינת ישראל
נגד אהרון בוגנים (עציר)
נאשם

החלטה

1. ביום 2.4.24 גזרתי את דינו של הנאשם. בין היתר הוריתי בגזר הדין על פסילת הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה והוריתי על הפעלה במצטבר של שתי פסילות על תנאי שהיו תלויות ועומדות נגדו. בגזר הדין צוין בנושא זה בסעיף 12(ז) כך:

(ז) אני מפעיל עונשי פסילה מותנית לתקופה של 12 חודשים מפ"ל 6110-09-17 ו- 9 חודשים מפ"ל 5974-03-20 וזאת במצטבר לפסילה שהטלתי לעיל.
סה"כ יפסל הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 57 חודשים וזאת במצטבר לכל פסילה בה הוא נושא. היות שהנאשם אינו מורשה לנהיגה ולא הוציא מעולם רישיון, הוא אינו חייב בהפקדת רישיון. (ההדגשה במקור - י"ט).

2. ביום 3.4.24 הגישה המאשימה בקשה לתיקון טעות סופר בה ציינה כי תקופת הפסילה המותנית מתיק פ"ל 5974-03-20 היא 24 חודשים ולא 9 חודשים כפי שצוין בגזר הדין. לאור כך ביקשה המאשימה שטעות סופר זו תתוקן.

3. ביקשתי את תגובת הסנגור וזה השיב כי אין מדובר בטעות סופר אלא "בהכרעה נורמטיבית שלא ניתנת לתיקון". הסנגור לא חלק על כך שהפסילה שהמותנית שהוטלה בפ"ל 5974-03-20 היא אכן בת 24 חודשים ולא כפי שנרשם בגזר הדין, אלא שטענתו היא שבית המשפט הורה על אופן הפעלת הפסילה המותנית והוא מוסמך להורות על חפיפה אף ללא הנמקה. משכך, ביקש הסנגור לדחות את הבקשה.

4. אקדים ואומר כי אכן בשגגה נרשם בגזר הדין כי עונש הפסילה המותנית המופעלת מתיק פ"ל 5974-03-20 היא בת 9 חודשים ולא 24 חודשים כפי שנקבע באותו גזר דין. השאלה היא אם ניתן לתקן טעות זו באמצעות השימוש במנגנון הקבוע בסעיף 81 בחוק בתי המשפט, תשמ"ד-1984 (להלן - חוק בתי המשפט). לאחר ששקלתי את השיקולים השונים בנושא באתי לכלל מסקנה כי מדובר בטעות אשר ניתן ונכון לתקנה באמצעות הסמכות הקבועה בסעיף 81 לחוק בתי המשפט. אסביר.

5. הבקשה הוגשה למחרת יום מתן גזר הדין ומשכן בית המשפט אכן קם מכיסאו. במצב דברים זה האפשרות לתקן טעות בפסק הדין (היינו הכרעת הדין וגזר הדין) היא רק במקרה שמדובר בטעות בעלת אופי טכני (ע"פ 4190/13 עידו סמואל נ' מדינת ישראל (18.11.2014); להלן - עניין סמואל). במקרה זה אכן מדובר בטעות בעלת אופי טכני שכן מדובר בטעות ברישום תקופת הפסילה המותנית.

6. ככל שירדתי לסוף טענת הסנגור, טענתו היא שכאשר הורה בית המשפט על צבירת 9 חודשי פסילה מתיק פ"ל 5974-03-20 אזי עשה זאת תוך הפעלת שיקול דעת ולמעשה מדובר בהוראה על צבירה של 9 חודשים ובחפיפה (במשתמע) של היתרה (15 חודשים). טיעון זה אין בידי לקבל, שכן בגזר הדין לא נקבעה כל חפיפה אף לא במשתמע, אלא אוזכרו שתי הפסילות המותנות וצוין שהן תופעלנה במצטבר לפסילה שהוטלה. לו היה נעשה כטענת הסנגור (היינו היה מופעל שיקול דעת ללא הנמקה) היה נרשם (כמקובל) שתשעה חודשים יופעלו במצטבר והיתרה בחופף. לא כך נרשם, שכן מדובר היה בטעות ברישום בלבד אשר דעתי היא שיש בסמכותי לתקן בשלב זה.

7. אכן, ניתן לטעון שבית המשפט לא היה מודע לתקופת הפסילה המותנית הנכונה (24 חודשים) ולו היה מודע, אפשר שהיה נוהג אחרת בשאלת מידת הצבירה (מלאה או חופפת). טענה זו לא נטענה (למצער שלא באופן ברור) ובכל מקרה, סברתי שאין בכך לשנות ממסקנתי לפיה מדובר בטעות סופר שנכון לתקנה במסגרת החלטה זו (ראו בנושא גם טל חבקין "תיקון אנכי, תיקון אופקי ומה שביניהם: על חלוקת תפקידים יעילה בין שלוש ערכאות שיפוט", משפטים מה', תשע"ו). כמו כן אציין כי "הערכאה הדיונית היא 'מתקן הנזק הזול ביותר', ללא צורך בהמתנה להחלטתה של ערכאת הערעור" (עניין סמואל, פסקה 110) ולאור כך נקבע כי "במקרים המתאימים אל לו לבית המשפט לקמץ את ידו בפרשנות סעיף 81(א) לחוק בתי המשפט. תיקון ההחלטה או פסק הדין על ידי הערכאה אשר נתנה אותם, עשוי להיות יעיל יותר" (רע"א 8677/23 ניסים אשרף נ' שמעון מלול (18.3.2024); להלן - עניין אשרף נ' מלול). כלל עקרוני זה יפה לענייננו, תוך שאני מודע לכך שהתיקון יביא להחמרה בעונשו של הנאשם ובעניין זה ראיתי להפנות לדברים הבאים:

"עצם העובדה שתיקון הטעות מביא לשינוי מהותי בתוצאת ההחלטה או פסק הדין שתיקונו מבוקש, אינה משמיעה, כשלעצמה, כי אין המדובר בטעות שתיקונה אפשרי מכוח סעיף 81(א) לחוק בתי המשפט. כך, למשל, תיקון סכום הפיצויים שנפסק, אפילו מדובר בתיקון שתוצאתו משמעותית (לדוגמה, השמטת ספרה כך שהסכום שנפסק הוא 10,000 ש"ח במקום 100,000 ש"ח, או החלפת המילה "תובע" במילה "נתבע"), מקום בו מדובר בטעות חישוב או בפליטת קולמוס, ברי שמדובר בטעות שתיקונה אפשרי מכוח סעיף 81(א) לחוק בתי המשפט. אשר על כן, השאלה אפוא אינה השפעת התיקון על תוצאת פסק הדין, אלא האם מדובר בתיקון שמטרתו לבטא אל נכון את שהתכוון בית המשפט לקבוע מלכתחילה, והאם מדובר בתיקון "טעות" במובנו של סעיף 81(א) לחוק בתי המשפט" (עניין אשרף נ' מלול).

8. סיכומו של דבר. מדובר בטעות סופר שניתן לתקנה כעת וכך אני מורה. ודוק: אף אם הייתי קובע שאין אפשרות לתיקון הטעות, היה מקום שאומר שזו התוצאה אליה הייתי מגיע לו היה הדבר ביכולתי, שכן "מקום בו מוצאת הערכאה הדיונית כי אכן נפלה שגגה על ידה, שאינה נופלת לד' אמות העילות בסעיף 81, הרי שלצד דחיית הבקשה, רשאית היא להבהיר אם אכן נעלמה מעיניה הנקודה מושא בקשת התיקון, ואם הייתה מוצאת לתקן את הדברים אילולא

מגבלות סעיף 81 לחוק. בהערה מעין זו, יש כדי להכווין את ערכאת הערעור לדעתה של הערכאה הדיונית, מה שיכול לחסוך התפלפלות מיותרת לגבי כוונת הערכאה הדיונית" (ע"א 9111/15 מרגלית ש.א רכב בע"מ נ' מדינת ישראל (31.10.2017)).

9. התוצאה היא שאני מקבל את הבקשה באופן שסעיף 12(ז) לגזר הדין יתוקן כך:

(ז) אני מפעיל עונשי פסילה מותנית לתקופה של 12 חודשים מפ"ל 6110-09-17 ו- 24 חודשים מפ"ל 5974-03-20 וזאת במצטבר לפסילה שהטלתי לעיל.
סה"כ יפסל הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 72 חודשים וזאת במצטבר לכל פסילה בה הוא נושא. היות שהנאשם אינו מורשה לנהיגה ולא הוציא מעולם רישיון, הוא אינו חייב בהפקדת רישיון.

ביתר חלקי גזר הדין, אין כמובן כל שינוי.

המזכירות תשלח החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, ג' ניסן תשפ"ד, 11 אפריל 2024, בהעדר הצדדים.